SPRAVODAJ
OBCE UHORSKÁ VES

ROČNÍK XXV APRÍL ROK 2025

Ako k nám prichádzajú kvety
Milan Rúfus

Keď im v tichu postele slnko
prejde po tele,
prvé zhodia duchnu hliny
rozospaté podbele.
Onedlho fialky ladia
modré píšťalky,
vyhrávajú mladou vôňou
do ďaleka, do diaľky.
Po tráve a poza kríčky
chodí apríl po kašičky.
A keď zlaté púpavy
vysypú sa do trávy,
zavolajú ďalšie kvietky.
Skoro všetky, skoro všetky:
klince, zvonky, margarétky.
Ktože by ich spočítal?
Iba taký, čo ich sial.
Vietor?
V škole neposedel.
Kdeže by ten rátať vedel

Vážení spoluobčania,

Rozlúčili sme sa so starým rokom a rezko vykročili do nového obdobia. Pani zima je na ústupe a nás čaká snáď najkrajšie obdobie v roku - jar. Po zime všetko ožíva, príroda sa oblieka do nového pestrého šatu.

Jar patrí medzi jedno z najkrajších ročných období a veľkonočné sviatky sú nepochybne najkrajším sviatkom tohto ročného obdobia. Sú symbolom znovuzrodenia, plodnosti, obdobím, keď máme možnosť intenzívne pozorovať tajomstvo prebúdzajúcej sa prírody k životu okolo nás, rozkvitanie kvetov, pučanie stromov či ranný vtáčí spev. Predovšetkým sú však sviatkami duchovného pokoja a harmónie. Aj to je dôvod, prečo si aj v súčasnej modernej dobe udržali svoje stále miesto v našich životoch.

Tak ako ste sa vy pustili s novou energiou a chuťou do jarných prác, ktoré vám na jeseň prinesú svoje plody, tak aj my na obecnom úrade s poslancami a zamestnancami sme si vyhrnuli rukávy a začali pomyselnú prípravu prác a projektov, ktoré by nám mohli v budúcnosti nielen skrášliť obec, ale aj dlhé roky prinášať úžitok.

Isto ste si všimli čulý stavebný ruch nielen na futbalovom ihrisku, kde na realizovanú spevnenú plochu osadíme sanitárny kontajner, ktorý bude využívaný nielen počas športových aktivít na ihrisku, ale aj počas akcií organizovaných obcou (na uvedené sme získali externé zdroje vo výške 13000€ od MAS Horný Liptov). Prípravné práce začali aj na obnove kultúrneho domu, kde vďaka finančným prostriedkom z Environmentálneho fondu (254 000€) vynovíme vonkajší šat, ale hlavne znížime energetickú náročnosť budovy, čím znížime náklady na prevádzku.

Každý región má svoje špecifiká, ale všetky naše slovenské kraje a oblasti majú jedno spoločné - všade prevláda radosť a príjemná rodinná atmosféra, pretkaná tradíciami. Zaželajme si ju spoločne aj do našich domovov.

Milí spoluobčania, prajem Vám v mene svojom i v mene obecného zastupiteľstva, hlboké prežívanie Veľkonočného tajomstva - smrti a zmŕtvychvstania Pána Ježiša Krista a pravú veľkonočnú radosť.

Aby ste Veľkú noc strávili v kruhu svojich najbližších, aby tieto dni boli naplnené radosťou, láskou, pohodou, oddychom, jednoducho všetkými tými pozitívnymi emóciami, ktoré k veľkonočným sviatkom patria.

Vladimír Multáň
Váš starosta

Vážení odberatelia, venujte, prosím, pozornosť nasledujúcim informáciám

„Zamedzte prepojeniu vlastného zdroja s rozvodmi pitnej vody z verejného vodovodu a zlegalizujte vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie bez finančných náhrad a pokút!“

1. **Vlastný zdroj (studňa, vrt, ...) nesmie byť prepojený s vodovodnými rozvodmi pitnej vody v dome, nakoľko vzniká miešanie vlastnej vody a pitnej vody z verejného vodovodu, čo je neprípustné.**

Prepojením vzniká riziko kontaminácie pitnej vody a **verejného ohrozenia zdravia**.

Ako postupovať?

Prepoj vlastnej vody je nutné bezodkladne odstrániť na vlastné náklady.

Za odstránenie prepoja sa nepovažuje použitie poistných ventilov a spätných klapiek na prepínanie a zastavenie vody. **Rozvody vody musia byť fyzicky odpojené.**

O spôsobe zrušenia prepoja a o správnom technickom riešení používania vlastnej vody je možné informovať sa v LVS.

O zrušení prepoja je potrebné informovať LVS. Zamestnanci LVS **musia následne skontrolovať** správne odstránenie prepojenia a zabezpečiť odpojené rozvody zabezpečovacími plombami.

2. **V rozpore s platnými predpismi je aj vypúšťanie vody z vlastných zdrojov do verejnej kanalizácie bez predpísaného merania a bez jej evidencie.**

Nelegálne vypúšťané odpadové vody, ktoré nebudú merané a následne fakturované, navyšujú celkové náklady spojené s odvádzaním a čistením odpadových vôd.

Ako postupovať?

Je potrebné bezodkladne písomne požiadať LVS o predaj meradla na meranie použitej vody z vlastného zdroja, prípadne o určenie množstva použitej vlastnej vody iným predpísaným spôsobom.

Zamestnanci LVS následne skontrolujú a zabezpečia namontované meradlo.

Na zlegalizovanie odvádzania vody z vlastného zdroja do verejnej kanalizácie a jej čistenia je potrebné aktualizovať existujúcu zmluvu s LVS, v ktorej bude určený spôsob fakturácie.

3. **Producent (zákazník) má povinnosť oznámiť LVS aktuálne zastavané a spevnené plochy, z ktorých sa odvádzajú vody z povrchového odtoku (tzv. zrážkové vody) do verejnej kanalizácie.**

Ako postupovať?

Na webovom sídle LVS v záložke „Pre zákazníkov-Tlačivá na stiahnutie“ sa nachádzajú predpísané tlačivá, ktoré je potrebné vyplniť a doručiť do zákazníckeho centra LVS.

Na zlegalizovanie odvádzania vôd z povrchového odtoku (zrážkových vôd) do verejnej kanalizácie a ich čistenie je potrebné bezodkladne aktualizovať existujúcu zmluvu s LVS, v ktorej bude určený spôsob fakturácie.

O spôsobe zrušenia odvádzania zrážkových vôd je možné informovať sa v LVS.

4. **Producent (zákazník), ktorý má žumpu, lapač tukov, vlastnú čistiareň odpadových vôd, je povinný zabezpečiť zákonným spôsobom likvidáciu fekálií, tukov alebo kalov na vlastné náklady, čo je povinný preukázať a zdokladovať.**

LVS poskytuje špeciálne vozidlá aj na vývoz fekálií, tukov, kalov a zabezpečuje ich likvidáciu zákonným spôsobom, o čom vydá platný doklad.

Ako postupovať?

O vývoz a likvidáciu fekálií, kalov, tukov je možné LVS požiadať elektronicky na adrese: kanal@lvsas.sk alebo osobne, prípadne na telefonickom kontakte: **0905 423 452, 0905 280 955, 0908 916 580.**

Na základe vzájomnej dohody sa bude realizovať a fakturovať vývoz a likvidácia fekálií, kalov, prípadne tukov.

LVS upozorňuje, že pri vývoze uvedených odpadov **je producent (zákazník) zodpovedný za preukázanie zákonnej likvidácie odpadu**, nie za jeho vývoz.

„Nečakajte na kontrolu a využite ponúkané možnosti zlegalizovať používanie vlastných zdrojov a vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie bez finančných náhrad a pokút.“

LVS je vo svojej pôsobnosti povinná vykonávať kontroly na zistenie nelegálneho stavu. Nie vždy sa to zaobíde bez problémov. Zamestnanci LVS sa pri niektorých kontrolách stretávajú s neochotou odberateľov a ich neprimeranou reakciou.

V súlade s platnými predpismi osoby poverené prevádzkovateľom sú oprávnené vstupovať v nevyhnutnom rozsahu na cudzie pozemky a do cudzích objektov na účely zabezpečenia spoľahlivej funkcie

verejného vodovodu a verejnej kanalizácie, zistenia stavu meradla alebo jeho montáže, demontáže, opravy, údržby alebo výmeny, vykonania kontrolného merania množstva a kvality vody a vypúšťaných odpadových vôd, vykonania odstávky vody a obnovenia dodávky vody, zistenia technického stavu vodovodnej prípojky a kanalizačnej prípojky.

Na základe spomínaných skutočností sú odberatelia a producenti povinní spolupracovať s poverenými zamestnancami našej spoločnosti a umožniť im vstup na pozemok či do nehnuteľnosti, aby bolo možné zrealizovať kontrolu na odbernom mieste.

V prípade, ak odberateľ v čase kontroly neumožní prístup povereným zamestnancom LVS k meradlu, vodovodnej prípojke alebo kanalizačnej prípojke na nehnuteľnosti, na ktorej je zriadená, LVS zabezpečí prerušenie dodávky pitnej vody.

Cieľom kontrol je:

Odstrániť akékoľvek prepojenia medzi pitnou vodou z verejného vodovodu dodávanou LVS a vodou z vlastných zdrojov,

spresniť všetkých producentov, ktorí odvádzajú odpadové vody do verejnej kanalizácie, ktoré nie sú merané a fakturované,

spresniť a aktualizovať množstvo vôd z povrchového odtoku odvádzaných do verejnej kanalizácie.

Ak sa Vás týkajú predchádzajúce informácie o nedodržiavaní zákona o vodovodoch a kanalizáciách alebo ak máte pochybnosti, či je na Vašom odbernom mieste všetko v poriadku, nečakajte na kontrolu. Neváhajte a navštívte zákaznícke oddelenie LVS a zlegalizujte si stav bez finančných náhrad a pokút uzatvorením novej zmluvy na dodávku vody z verejného vodovodu a na odvádzanie odpadovej vody verejnou kanalizáciou a jej čistenie.

tňovať služby poskytovane LVS.

Liptovská vodárenská spoločnosť, a. s.
Liptovský Mikuláš

Trocha z našej histórie:

MATEJ BEL

Narodil sa 22.3.1684 v Očovej a zomrel 29.8.1749 v Bratislave.

Bol významný vlastivedný pracovník, polyhistor a veľký prívrženec pietizmu /obrodné protestantské hnutie zdôrazňujúce prostú osobnú zbožnosť/.

Bol najväčší organizátor vedy a vedeckého života vo vtedajšom Uhorsku. Jeho zásluhou sa Bratislava stala centrom UHORSKA. **Bol patriotom, zasadzoval sa za vzájomné zbližovanie a národnostnú znášanlivosť. Bránil Slovákov, ich starobylosť a autonómnosť v Uhorsku, rovnoprávnosť, ako národa, predovšetkým vo vzťahu k Maďarom.**

Za protihabsburského povstania Františka ll. Rákociho bol v Banskej Bystrici v roku 1709 odsúdený na smrť, no napokon ho omilostili.

Ohlas na jeho práce okrem Uhorska bol aj v zahraničí, najmä v Nemecku. Jeho hlavné dielo „NOTÍCIE“, obsahuje historicko-geografické opisy Uhorských stolíc, ktorým si získal čestnú prezývku „MAGNUM decus HUNGARIAE“ /Veľká ozdoba Uhorska/.

Z dostupnej literatúry: Život a dielo Mateja Bela, Veľká ozdoba Uhorska, Sto slávnych Slovákov, Kronika obce Lúčky sa dozvedáme, že v rokoch 1725 – 1730 prešiel celý Dolný, aj Horný Liptov a pri potulkách po regióne si do svojich diel poznačil aj toto:

Najlepšie sú v Liptove a nie hocikde po ruke:

zlato Bocianske, antimón Dúbravský, sóda Sielnická, sklo Hubovské, kúpele Lúčanské, **kyselky Uhorskoveské,**

pálenka Bobrovecká, koža Ľupčianska, bryndza Hrádocká, syr Východniansky, džbány Ružomberské

Toto sú dobrá, ktorými sa utešujú Liptáci.

Z tohto nám vyplýva, že v tom čase bol Matej Bel osobne na našom medokýši a chutil mu tak, že sa o ňom zmienil, aj vo svojom diele.

Daniel Šimovček

Fotografia nie ja z čias Mateja Bela, ale je pravdepodobne najstaršou zachovanou fotografiou, z pôvodného miesta prameňa

Z HISTÓRIE UHORSKEJ VSI – Záhorskej Vsi
Viete že naša obec mala dlho svoju menovkyňu?
Zaujímavosti o Záhorskej Vsi sme si požičali z ich webovej stránky.

Obec bola osídlená od praveku, so sídliskami s vplyvmi unětickej kultúry, maďarovskej, volútovej, lengyelskej i kanelovej keramiky, s osídlením rímsko-barbarským i slovanským z čias Veľkej Moravy.
Jej existencia je doložená z roku 1301 pod názvom Magyarfalu, kedy tu bol pánom syn Andreja Magariho Tomáš Magari. V roku 1310 sa stal majiteľom obce Jakub Jánoki. Bola to stará tótska /maďarská/ dedina, ktorá sa časom poslovenčila.
Za feudalizmu to bola poddanská dedina panstva hradu Plaveč / malackého panstva /. V prvej polovici 16.storočia bola obec prevrstvená chorvátskymi kolonistami. Už vtedy tu bola tridsiatková stanica / po latinsky tricesima, po maďarsky harmincz, po chorvátsky harmica v Uhorsku to bol názov cla, ktoré sa vyberalo vo výške jednej tridsatiny z ceny tovaru./
V roku 1678 bol v obci postavený kostol v barokovom slohu s predstavanou vežou, hlavným oltárom a dvoma bočnými oltármi. Kostol bol zasvätený sv. Michalovi archanjelovi a sv. Kataríne mučenici. Oba obrazy boli umiestnené nad sebou, hore bola sv. Katarína, dole sv. Michal. Ľavý bočný oltár bol pôvodne zasvätený svätým mučeníkom Fabiánovi a Šebastiánovi, pravý bočný oltár bol zasvätený sv. Floriánovi. Tento kostol slúžil veriacim 260 rokov. Na Vianoce 1937 sa chórus pod ťarchou veriacich prevalil, preto ho roku 1938 zbúrali a zariadenie neskôr previezli do nového kostola. Dnes tam stojí kríž / je to v časti obce Zákostelí /.
V rokoch 1703 - 1711 cisárske vojská dedinu vydrancovali a vypálili, k tomu sa pridal aj ukrutný mor v roku 1708. V roku 1720 mala potom obec iba 30 daňovníkov. Do rúk Pálfiho rodiny sa obec dostala v 18.storočí a Mikuláš Pálfi ju ovládal aj v 19.storočí.

Roku 1828 mala obec 112 domov a 800 obyvateľov, ktorí sa zaoberali poľnohospodárstvom, živili sa aj rybolovom, boli tiež roľníkmi, pestovali zeleninu, vyrábali úžitkové predmety z prútia, tŕstia, predávali ich aj vo Viedni.
V roku 1870 bol v obci postavený cukrovar spoločnosťou okolo Maxa Löwbeera.

Patril k najväčším v Európe a v prevádzke bol do roku 1949. Cukor z neho sa vyvážal do Rakúska, na to bola postavená aj elektrifikovaná železnička cez drevený most nad riekou Moravou do Angernu na železničnú stanicu.

Most, ktorý bol postavený pred stavovskými povstaniami, bol v roku 1711 cisárskymi vojskami zničený a potom novopostavený drevený most slúžil svojmu účelu až do 2. svetovej vojny, kedy bol vyhodený do povetria ustupujúcimi fašistickými vojskami.
V roku 1927 bola vystavaná Masarykova štátna ľudová i meštianska škola a riaditeľovi školy J. Fohlovi bola odovzdaná do prevádzky 27. júna 1927. Vyučovanie začalo 4. septembra 1927. Rok 1940 bol rokom vysviacky nového kostola. Bol postavený na mieste bývalej prvej jednotriednej cirkevnej školy z roku 1837 a na mieste bývalého konzumu/ potravinársky obchod/. Nový kostol projektoval Ing.arch. Fr. Florians, stavbu vykonávali stavitelia Štern a Blažko z Malaciek. Základný kameň vysvätili dôstojní páni Anton Kompánek z Uhorskej Vsi a Frant. Kovalík z Hochštetna. Postavený bol r. 1940.
Po prechode frontu v apríli 1945 nastali v Uhorskej Vsi spoločenské, hospodárske i politické premeny a od 1. januára 1949 nesie naša obec nový názov - ZÁHORSKÁ VES. Predtým to boli rôzne názvy:
1557 Magyarfalw, 1773 Uherszkawesz, 1786 Uherská Ves, 1920 Uhorská Ves pri Morave, 1927 Uhorská Ves / Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Bratislava 1978 /. Za Rakúsko-Uhorska sa obec nazývala Magyarfalu / v r. 1906 sa na tom uznieslo vtedajšie obecné zastupiteľstvo / a Ungerein. V ústnom podaní na Záhorí však občania Záhorskej Vsi zostávajú stále „Uhrané " .

Mgr. Oto Šimkovič

„Človek nemusí každý deň urobiť niečo veľké, ale môže sa aspoň pokúsiť urobiť niečo dobré“

Rozhodnutie darovať krv je rozhodnutím srdca. Darovať krv je nielen ušľachtilé, ale i nesmierne dôležité. Tento vysoko humánny čin je zároveň aj nenahraditeľným liekom – darcovi neublíži a príjemcovi môže zachrániť život.

Územný spolok SČK Liptovský Mikuláš každoročne oceňuje darcov krvi.
Za rok 2024 získali bronzovú plaketu za bezpríspevkové darcovstvo krvi naši občania p. Ing. Jozef Tkáč a p. Ing. Michal Grísnik. MS SČK v Uhorskej Vsi oceneným darcom blahoželá a ďakuje.
Naše poďakovanie patrí všetkým dobrovoľným darcom krvi, ktorí obdarúvajú niekoľkokrát ročne celkom dobrovoľne a nezištne.

MS SČK Uhorská Ves

Žijeme kultúrou

Otvorenie plesovej sezóny patrí Uhorskej Vsi

Naša batôžková zábava otvára „plesovú sezónu“ na Liptove. Aj toho roku viac ako sto zábavychtivých ľudí stretlo v kultúrnom dome a zabávalo sa na vopred určenú tému. Rok 2025 ovládli rifle a rifľové doplnky. Krásne rifľové srdiečka pre každého účastníka ušila pani Eva Beťková. O výzdobu sály sa postarala Daška Tkáčová so svojim šikovným kolektívom. Celým večerom nás sprevádzala hudobná skupina Nova, ktorá zahrala všetky minulé, ale aj súčasné hity, na ktoré sme si spomenuli. Zábava končila ako sa patrí ráno a skoro každý odchádzal s nejakou cenou pod pazuchou z bohatej tomboly.

Kamenný chodníček

Začiatkom roka ku nám zavítal divadelný súbor Klások z Pribyliny s divadelným predstavením Kamenný chodníček v réžii Jaroslava Bolvanského.
Plná sála kultúrneho domu bola svedkom, že aj divadelná klasika, ktorú mali nacvičenú v minulosti aj uhorčianski divadelníci, dokáže zabaviť a priniesť úsmev.

8. marec – Medzinárodný deň žien

Starosta obce Vladimír Multáň a poslanec obecného zastupiteľstva Ing. Milan Beťko, privítali dámy vo vestibule kvietkom a pekným slovom. Starosta obce v príhovore poďakoval všetkým dámam ako zvládajú všetky životné prekážky a zaželal im, aby boli zdravé, šťastné, úspešne sa realizovali v práci a aby ste aj naďalej vnášali teplo do svojich rodín, rozdávali lásku a priateľský úsmev.
Po príhovore sa kormidla zábavy chytili naši tradiční hostia z Ľubele a s predstavením „Famózne trio“ precvičili bránice smiechom.

Karneval

Nezabúdame ani na našich najmenších občanov, pre ktorých sme pripravili v čase fašiangov karneval. Na karnevale sa stretli Anny, Elzy, supermani, ale aj vojaci policajti a zvieratká. O zábavu a súťaže sa postarali zúčastnení poslanci a starosta obce.
Každé dieťa na konci vydarenej akcie bolo odmenené.

Naša Ves – občianske združenie

Občianske zduženie Naša Ves, ktoré založili naši občania, ktorí sa chcú aktívne zapájať do zveľaďovania našej obce sa zapojilo do jarnej grantovej výzvy Komunitnej nadácie Liptov s projektom „Komunitná záhrada“.
Vďaka dobre pripravenému projektu s peknou myšlienkou, zveľadíme priestor za obecným úradom, kde z finančnej podpory vo výške 400€ umiestnime vyvýšené záhony s bylinkami a zakúpime ovocné stromy, ktorými nahradíme vysychajúce staré dreviny. Občianske združenie je aj príjemcom 2% dane a mohli ste ho podporiť a veríme, že ste aj tak urobili a vaše 2% tak ostanú v našej obci a na jej prospech.

Rekonštrukcia MO 2340-002 ponad Váh pred obcou Uhorská Ves

Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií vydal povolenie na rekonštrukciu mosta pred našou obcou.
Stále však nevieme, kedy rekonštrukcia mosta za plnej uzávery premávky prebehne, keďže ešte nie je známy zhotoviteľ ani financovanie rekonštrukcie zo strany Žilinského samosprávneho kraja. Stavebník (ŽSK) uvádza termín výstavby 2025/2026. Tak ostáva nám veriť slovám županky p. Jurinovej, ktorá v médiách prezentovala v roku 2025 rekonštrukciu 6 mostov v žilinskom kraji a jeden z nich má byť práve náš.

Marmuriena s dedkom

Síce v netradičnom čase a na druhý pokus „vďaka“ počasiu, predsa sa našej mládeži podarilo vyniesť Marmurienu s dedkom. Od skorého nedeľného rána sa obcou rozliehal spev za doprovodu harmonikára. Deťom so spevom pomáhali aj rodičia, ktorí sa tak tiež preniesli do časov svojej mladosti. Deti boli odmenené sladkosťou, vajíčkom či euríčkom. Šikovné žienky im spravili chutnú praženičku a unavené, no s rozjarenými očami sa rozišli domov.

SENIORI, ZVÝŠTE OBOZRETNOSŤ...!

Seniori sú skupinou ľudí, na ktorú sa pomerne často zameriavajú zlodeji a podvodníci. Mnohí žijú osamote, majú vysoký vek, sú neopatrní, dôverčiví, empatickí a ochotní pomôcť.

A práve to využívajú páchatelia, ktorí ich svojím konaním mnohokrát pripravia o celoživotné úspory. Vymýšľajú rôzne legendy pod ktorými, či už osobne, prostredníctvom sociálnych sietí, no najmä telefonicky oslovujú seniorov. Ponúkajú tovar, vydávajú sa za pracovníkov rôznych inštitúcií, policajtov, poštárov i príbuzných seniora a pod.

Polícia preto upozorňuje občanov, najmä tých, ktorí žijú osamelo a občanov vyššieho veku, aby nekomunikovali s cudzími ľuďmi, za žiadnych okolností ich nevpúšťali do bytu, neodovzdávali neznámym ľuďom žiadnu finančnú hotovosť, pri telefonickom kontakte s príbuznými spätne zavolali a zistili, či bol telefonát skutočne od nich.

V prípade, že Vás kontaktujú osobne alebo telefonicky neznáme osoby a máte podozrenie, že sa jedná o zlodejov či podvodníkov, kontaktujte IHNEĎ políciu na bezplatnom telefónnom čísle 158!

Pripomíname - podvodníci a zlodeji ovládajú veľa spôsobov a manipulačných techník ako získať Vašu dôveru!

Nazabúdajte - podvodníkom stačí jeden telefonát, príp. osobná návšteva a môžete prísť o Vaše celoživotné úspory!

Zároveň apelujeme aj na príbuzných, známych, či susedov, aby sa so seniormi rozprávali o rizikách a nástrahách, vysvetlili im legendy, ktoré používajú podvodníci a v neposlednom rade, aby pravidelne prízvukovali potrebu opatrnosti a ostražitosti.

Zo života našich organizácií – ZO JDS, SČK, Únia žien Slovenska

Privítanie nového roka 2025

Spoločne sme privítali nový rok 2025 pri obecnej zvonici pri ohňostroji a spoločnom posedení a občerstvení v kultúrnom dome dňa 1.1.2025. Deti, mládež, stredný vek, seniori, všetci ako jedna rozrastajúca sa rodina. A v januári aj seniori poobliekaní do riflí, lebo takáto bola téma „uhorčianskeho fašiangového batôškového plesu“ obsadili pár stolov, zabavili sa pri živej hudbe a odniesli si aj tombolové ceny.

80. výročie oslobodenia obce

V roku 1945 svitol deň slobody po útrapách 2. svetovej vojny. Odvtedy uplynulo 80 rokov a my sme si tých, ktorí obetovali svoje životy pri oslobodzovaní našej obce, pripomenuli spomienkovým stretnutím a položením vencov pri pamätníku padlým v pondelok dňa 3.2.2025. Obete vojny nech sú mementom pre nás všetkých. Vážme si život v pokoji a mieri.

Zasadnutie Okresnej rady a predsedníctva Okresnej organizácie JDS Liptovský Mikuláš

sa konalo dňa 15.1.2025 v Liptovskom Mikuláši. Členmi okresnej rady sú predsedovia jednotlivých ZO JDS. Za našu organizáciu sa jej zúčastnila predsedníčka Soňa Slosiarová.

Príprava na fašiangové posedenie

V dopoludňajších hodinách 19.2.2025 pred výročnou členskou schôdzou kultúrny dom rozvoniaval. Naše ženy už pred 8.00 hod. nastúpili v zasadačke a v kuchynke do práce. Začalo sa miesiť, kysnúť, vaľkať, vykrajovať, vysmážať a napokon natierať lekvárom a vaječnou ovocnou penou. A výsledok – krásne, napuchnuté, ružové, voňavé šišky. A tie sme poukladali na tanieriky a po oficiálnom ukončení výročnej členskej schôdze sme si na nich pochutili a zapili čajom (čistým aj ochuteným). Zdalo sa, že všetkým prítomným chutili, posedeli sme si pri nich, porozprávali sa, a to bolo našim potešením a ocenením. Nezabudli sme ani na tých členov, ktorí pre svoj vek alebo chorobu nemohli medzi nás prísť a šišky sme im zaniesli domov.

Základné organizácie hodnotili svoju činnosť

Dňa 19.2.2025 sa členovia ZO JDS, SČK a Únie žien Slovenska zišli na výročnej členskej schôdzi spojenej s fašiangovým posedením pri šiškách, aby vyhodnotili svoju činnosť za uplynulý rok a prijali úlohy na rok 2025. Pozvanie prijali hostia predseda OO JDS pán Milan Bereš i zástupcovia ZO JDS v Liptovskom Jáne p. Iveta Lukáčová a p. Magda Búdová a ZO JDS v Podturni p. Ján Petrovský a p. Vladimír Ilavský. V mesiaci februári sa zástupcovia našej ZO JDS zúčastnili na výročných

členských schôdzach ZO JDS v Podturni a v Liptovskom Jáne. I takouto formou si navzájom vymieňame skúsenosti a inšpirujeme sa v práci.

Výlet do Vysokých Tatier na Hrebienok

Dňa 4.3.2025 sme využili slnečné, bezveterné počasie a 6 našich členiek navštívilo na Hrebienku „Tatranský ľadový dóm“ venovaný pápežovi Jánovi Pavlovi II. V ľadovej bazilike je zobrazená Wawelská katedrála a kostol Sv. Vojtecha v Krakove. Jeho výrok „Tatry nerozdeľujú, ale spájajú“ je dnes aktuálnejší ako kedykoľvek predtým. V druhej kupole „Galérii ľudových majstrov“ sme obdivovali ľadové sochy od sochárov z 10. krajín sveta, ktorí vytesali sochy na tému „Anjeli medzi nami“ a „Svet bez hraníc“. Počasie nám doprialo i nádherné výhľady na tatranské štíty a doliny. Spoločne sme prežili nezabudnuteľný deň.

.....Tam kde sa bystrý Váh k Dunaju poberá,
kde Kriváň sa v horách do jazier nazerá,
tam je ten milý kraj, tam je tá dolina, tam je ten Liptov môj, tá moja otčina.....

Okresná oslava sviatku MDŽ Jednoty dôchodcov Slovenska

Pod záštitou primátora Mesta Liptovský Mikuláš p. Ing. Jána Blcháča, PhD. sa dňa 7.3.2025 konala v zasadačke MsÚ v Liptovskom Mikuláši oslava sviatku MDŽ Jednoty dôchodcov Slovenska. Počet účastníčok z jednotlivých organizácií bol limitovaný podľa počtu členov ZO JDS. Za našu organizáciu sa zúčastnili p. Iveta Koberová, p. Ľudmila Kráľová a p. Kvetoslava Chlebová. Na úvod sa predstavil so svojou básňou p. Jozef Daník. Prítomné ženy pozdravili zástupcovia Mesta Liptovský Hrádok, predseda Ústredia JDS p. Michal Kotian a tiež predseda OO JDS p. Milan Bereš. K slávnostnej atmosfére prispel piesňami a hrou na fujare a píšťale p. Vladimír Grieš z Liptovských Vlách. Každá účastníčka dostala od prítomných pánov kvietok. Po ukončení oficiálnej časti boli všetci účastníci osláv pozvaní na slávnostný obed do hotela Európa.
A na všetky starosti sme zabudli, zabavili sa a utierali si slzy od smiechu na divadelnom predstavení v našej obci, ktorým nás dňa 8. marca pri príležitosti sviatku MDŽ prišlo pozdraviť Ľubeľské ochotnícke divadlo K.O. Urbana bláznivou situačnou komédiou „Famózne trio“. A aj tu si nás starosta uctil slávnostným príhovorom a kvietkom. Ďakujeme.

Digitálne zručnosti v každom veku

Vzdelávacie školenie v rámci projektu „Zlepšovanie digitálnych zručností seniorov a distribúcia Senior tabletov – Digitálni seniori“ úspešne absolvovali počas zimných mesiacov viacerí naši seniori. Po ukončení kurzu im boli poskytnuté zdarma tablety s dátovými balíkmi. Projekt je realizovaný Ministerstvom financií, regionálneho rozvoja a inovácií SR pre seniorov nad 65 rokov do polovice roku 2026. Školenie pozostáva z 5 stretnutí. Každé stretnutie sa koná jeden krát do týždňa a trvá 3 vyučovacie hodiny. Je nevyhnutné zúčastniť sa 4 stretnutí, pričom účasť na prvom a poslednom stretnutí je povinná. Registrácia sa uskutočňuje vyplnením jednoduchého registračného formulára na stránke

www.digitalniseniori.gov.sk/registracia

Pokyny pre členov ZO JDS k návšteve vodných parkov Tatralandia a Bešeňová

Poskytovateľ poskytne pre skupinu členov JDS – minimálne 5 členov celodenný vstup Aqua Ticket za cenu 17,90 € / osoba. Cena je platná v termíne do 20.6.2025 a v termíne od 1.9.2025 do 31.10.2025 vrátane. Počas víkendov /soboty a nedele/ nie je možné vstupy využívať. Pri vstupe je každý člen povinný preukázať sa členským preukazom príslušnej ZO JDS, zaplateným členským a občianskym preukazom.
Poskytovateľ ďalej poskytne pre členov JDS možnosť zakúpenia si osobnej neprenosnej Gopass permanentky na meno jej držiteľa v hodnote 90 €. Permanentku je možné využiť v pracovných dňoch do 20.6.2025 a od 1.9.2025 do 30.10.2025. Na základe neprenosnej permanentky je možný 1 vstup denne buď do Tatralandie alebo Bešeňovej. Kombinovanie vstupu /Bešeňová aj Tatralandia/ v ten istý deň nie je možné.

Svätojánsky ..... len aby sme v hanbe neostali

Takýto je názov výstavy, ktorú 15 našich členov navštívilo dňa 25.3.2025 v susednej obci Liptovský Ján, v priestoroch NAŠE DEDIČSTVO (1. poschodie predajne COOP Jednoty.) Výstava je venovaná šľachtickému rodu Szentiványi – Svätojánsky,

ktorý patrí medzi najstaršie slovenské rody. Jeho korene siahajú až do prvej polovice 13. storočia. Obdivovali sme nádherné dobové kostými, ktoré šikovné ženy z Liptovského Jána ušili podľa starých fotografií, starobylý nábytok, porcelán, nechýbal rodokmeň Szentiványiovcov a ich portréty. Autorom celého tohto projektu tlieskame a ďakujeme. Príďte do Liptovského Jána a navštívte výstavu, určite sa to oplatí. My sme prežili krásne popoludnie, spojené s vychádzkou v príjemnom počasí.

Čo predstavuje Golgota?

„… priniesol pokoj v krvi Jeho kríža.“
Kolosenským 1, 20

Popravisko Golgota ležalo mimo mesta Jeruzalem, ale zároveň nebolo od neho veľmi vzdialené, pretože Rimania chceli ukrižovaním docieliť odstrašujúci účinok. Okolo viedla živá cesta. Slovo „Golgota“ znamená „lebka“.

Na základe archeologických vykopávok v okruhu dnešného Chrámu hrobu je možné mať za to, že tento pozemok bol až do 1. storočia pred Kristom veľkým kameňolomom. U Golgoty sa asi jednalo o skalný útvar, ktorý vyčnieval z úpätia lomu a svojím tvarom pripomínal lebku.

Určovať ešte dnes presné miesto, na ktorom stál Ježišov kríž, nie je rozhodujúce. Dôležitejšia je skutočnosť, že On bol ukrižovaný. Ako k tomu došlo? Židia doslova donútili rímskeho miestodržiteľa Piláta k tomu, aby dal Ježiša popraviť, pretože chýbali dôkazy pre ich obžalobu. Nakoniec už len kričali: „Ukrižuj ho! Ukrižuj ho!“

Ako protiťah si Pilát nenechal vziať to, že na kríži umiestnil nápis: „Ježiš Nazaretský, kráľ židovský.“ Bolo to správne? Áno, lebo Ježiš Kristus je právoplatný kráľ Izraela, Mesiáš, ktorého predpovedali proroci. Ale On je tiež Boží Syn, ktorý dal dobrovoľne svoj život na smrť, aby ľudia mohli byť zachránení od svojich hriechov. Skrze kríž, skrze smrť svojho vlastného Syna, Boh teraz ponúka – bez výnimky – všetkým, už takmer 2000 rokov: vykúpenie, odpustenie, pokoj a večný život. To predstavuje Golgota.

Peter Taját, evanjelický farár, Liptovský Ján

PÚTNICI NÁDEJE VEĽKÉHO, SVÄTÉHO TÝŽDŇA roku PÁNA 2025

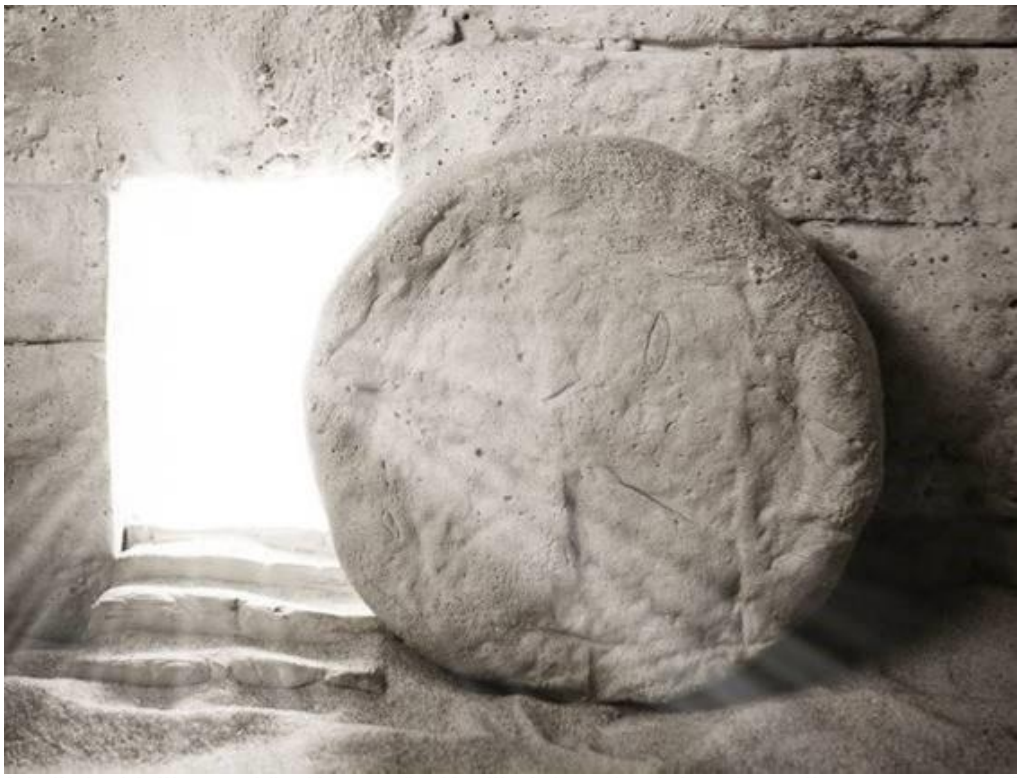

Pútnik putuje. Je to človek, ktorý má srdce, ale nepoužíva ho ako cestovateľ, má rozum, ale nepoužíva ho ako turista. Hľadá čosi vyššie, čosi hlbšie, čosi za telom aj dušou. Snáď je to duch, ktorým - ako sa hovori - líšime sa od zvierat. Mohli by sme to nazvať mysľou vo význame najhlbšieho, najvnútornejšieho ja. Tak dávam otázku pre nás všetkých, ktorí sme si zatiaľ toto prečítali – ako sa cítiš TY? Si ozaj tu na zemi pútnikom?

Nádej ako čnosť zodpovedá túžbe po šťastí, ktorú Boh vložil do srdca každého človeka; ona spája nádeje, ktoré inšpirujú činnosť ľudí, ona ľudí očisťuje, aby ich pripravila pre nebeské kráľovstvo, ochraňuje ich pred malomyseľnosťou, ona podporuje v každej opustenosti, ona napĺňa srdce radosťou v očakávaní večnej blaženosti. Nadšená nádej chráni pred egoizmom a vedie k radosti v láske. Tak dávam otázku pre nás všetkých, ktorí sme si zatiaľ toto prečítali – ako sa cítiš TY? Si ozaj tu na zemi pútnikom nádeje?

Týždeň je obdobie siedmich po sebe idúcich dní, počítané najmä od pondelka do nedele. V niektorých krajinách sa týždeň začína nedeľou a nie pondelkom. Tak dávam otázku pre nás všetkých, ktorí sme si zatiaľ toto prečítali – ako sa cítiš TY? Si ozaj tu na zemi pútnikom nádeje aj v tomto týždni a vlastne ktorý deň v ňom máš najradšej?

Svätý Veľký týždeň je pohyblivé obdobie rímskokatolíckeho liturgického roka a zároveň vrchol liturgického roka. Začína sa vigíliou Palmovej nedele a končí Veľkonočným trojdním umučeného a vzkrieseného Krista. Veľkonočné trojdnie zahŕňa Štvrtok Pánovej večere (resp. Štvrtok Veľkého týždňa), Piatok utrpenia Pána a Svätú sobotu. Svätý sa nazýva preto, lebo pri liturgii pripomína vrchol Ježišovho života - jeho smrť a vzkriesenie. Podstatou štvrtka Pánovej večere je spomienka na ustanovenie Oltárnej sviatosti a sviatosti kňazstva. Tak dávam otázku pre nás všetkých, ktorí sme si zatiaľ toto prečítali – ako sa cítiš TY? Si ozaj tu na zemi pútnikom nádeje aj v tomto Veľkom a Svätom týždni?

Milí čitatelia nášho Spravodaja obce Uhorská Ves aj týmto príspevkom v tomto Jubilejnom roku 2025 mottom:,,PÚTNICI NÁDEJE“ vás chcem všetkých povzbudiť v tomto živote a zároveň aj pozvať ho s nami prežiť v našom kostole plného prekvapení z týmto programom:

17.04.2025 štvrtok 17:33
18.04.2025 piatok 14:33
19.04.2025 sobota 19:45
20.04.2025 nedeľa 10:00

Prajem vám požehnané prežitie Veľkého svätého týždňa s nádejou na stretnutie tu na zemi a potom vo večnosti s tým, ktorý premohol smrť Ježišom Kristom.

Peter Kvasňák – rímskokatolícky farár

Základná škola s materskou školou Liptovský Ján
Materská škola

Dôležitou súčasťou života detí v materskej škole je aj učenie – ale nie také, aké poznáme zo školy. Deti sa učia cez hru: rozpoznávajú farby, tvary, čísla; učia sa slová, riešia jednoduché úlohy; učia sa prostredníctvom zážitkov, ktoré im denne prinášame.

Bubnovačka.

Bum, bum, bum – bubon hrá,
v škôlke sa dnes tancuje,
Maťko dupká zľava, sprava,
Laurinka sa hýbe máva!
Tri, dva, jedna – ideme,
do rytmu si spievame,
ruky, nohy, celá hlava,
nech nás hudba rozhýbava!

Hneď po vianočných prázdninách našu materskú školu navštívil ujo Martin z Banskej Štiavnice so svojou bubnovou show. Všetci sme sa tešili. Každému sa ušiel bubon, na ktorý si zahral. Ujo nás dirigoval, naučil nás krásne rytmizovať. Všetci, veľkí aj tí, malí, sme si tento deň s „bubnovačkou“ užili.

Zvieratká v zime. Zima je pre zvieratká náročné obdobie. Dni sú krátke, noci dlhé a studené. Mnohé živočíchy sa musia na tieto podmienky starostlivo pripraviť, aby prežili. Niektoré zvieratká sa počas zimy ukladajú na zimný spánok. Patrí k nim napríklad medveď hnedý, ježko či jazvec. O tomto všetkom a aj o inom, nám prišli porozprávať tety z Lesov SR. Mali pre nás pripravených množstvo aktivít. Hľadali sme a triedili zvieratká, vydávali zvuky, otláčali stopy, skladali naozajstný lesnícky klobúk.

Lyžiarsky výcvik.

Zasnežený dlhý svah,
vietor šteklí na lícach
Čapica a šálik letí,
už idú škôlkarske deti.

Lyžovačka – veľká sláva,
na snehu sa vyzabávam !

Tak sme sa dočkali: naši predškoláci absolvovali lyžiarsky výcvik – jedno veľké dobrodružstvo. Zorganizovala ho p. uč. Danka Fáberová. Každé ráno nás čakal ujo šofér, aby nás odviezol do strediska Žiar – Dolinky. Pani učiteľky deti učili správnu techniku: ako stáť, brzdiť, zatáčať a bezpečne sa spúšťať dole kopcom. Najprv to išlo pomaly, ale každý deň sme boli lepší a odvážnejší. Niektorí sme spadli, iní sme sa smiali – dôležité bolo, že sme to skúšali a pomáhali sme si navzájom. Na záver sa podarilo všetkým deťom kopec zlyžovať, ale hlavne, odchádzali s krásnymi spomienkami, ktoré si uložia vo svojich malých hlávkach.

Karneval. Karneval je deň plný zábavy, farieb a kamarátstva. 28. 2. 2025 prišli všetky deti do našej škôlky v maskách – Elzy, piráti, Spidermani, lienka alebo lev. Masky boli farebné, veselé a každá skrývala usmiatu tváričku. Celý deň sme sa hrali, tancovali a zabávali. Hrala nám hudba, škôlka bola vyzdobená balónikmi, stuhami a obrázkami. Smiech a radosť prúdili všade okolo nás. Na obed sme boli unavení, no spokojní. Tohtoročný karneval bol úžasný, ale už teraz sa tešíme na ten ďalší!

Marec, mesiac knihy. V rámci marca, mesiaca knihy, sme sa vybrali do knižnice. Veľmi sme sa tešili. Knižnica je tichá a plná kníh. Všade sú regály – vysoké police plné knižiek. Knihy sú veľké aj malé, farebné aj jednoduché. Niektoré sú rozprávkové, iné hovoria o zvieratkách, planétach či vynálezcoch.

Pani knihovníčka Danka nám vysvetlila, ako to v knižnici chodí. Pripravila si pre nás zaujímavé aktivity: skladali sme zvieratká, vyfarbovali, hľadali zvieratká v knižkách. Bola to veľká zábava – v knihách sa totiž ukrýva celý svet! Na konci návštevy sme sa rozlúčili a sľúbili sme, že sem prídeme znovu – aj s rodičmi, lebo čítať knižky môže byť naozaj veľké dobrodružstvo!

Sokoliari. 3.4.2025 nás čakalo v škôlke prekvapenie, zavítali k nám sokoliari, ľudia, ktorí sa

starajú o dravé vtáky. Videli sme zblízka sokola, orla aj sovu. Sokoliari nám porozprávali, ako sa o vtáky starajú, čím ich kŕmia a ako ich cvičia. Niektoré dravce dokážu lietať veľmi vysoko a rýchlo, iné zase vedia zaútočiť potichu, ako napríklad sova. Dozvedeli sme sa aj to, že sokoliari kedysi pomáhali kráľom pri love. Najzaujímavejšie bolo, keď sokol vzlietol a zakrúžil vo vzduchu a tiež keď orol rozprestrel svoje mohutné krídla nad nami. Bola to veľká ukážka odvahy, sily aj šikovnosti. Vtáky sme si pozreli zblízka, pohladkali ich. Bolo to krásne, silné a veľmi zaujímavé.

Doprava. Posledné dva týždne sa venujeme téme Doprava, okrem iného aj dopravným zložkám. Pani učiteľky poprosili rodičov - a stalo sa - prišli k nám hasiči a vojenskí zdravotníci. Ocko našej predškoláčky Emky nám porozprával, čo všetko hasiči robia. Ich práca nie je len o hasení požiarov. Pomáhajú pri autonehodách, zachraňujú ľudí, zvieratá a dávajú pozor, keď je niekde nebezpečenstvo. Hasiči nám ukázali svoju výstroj: prilby, rukavice, hadice aj veľké červené hasičské auto. Najväčšia radosť? No predsa siréna.

Ocko a mamka predškoláčky Peťky nám pomohli zorganizovať stretnutie s vojenskými zdravotníkmi. A zrazu 11. 4. 2025 prišiel s vojenskou sanitkou ocko našej malej Dominiky. Anička, vojenská zdravotná sestra, nám vysvetlila, že vojenský zdravotník musí vedieť podať prvú pomoc, obviazať ranu, ošetriť zraneného a neraz pomáhať aj v nebezpečných situáciách, napríklad vo vojne, pri katastrofách... Potom nám ukázali rôzne zdravotnícke pomôcky – nosidlá, obväzy, dlahy či batohy s vybavením, ktoré nosia do terénu. A zrazu bol Branko na nosidlách, obväzovali sme nohu, ruku, hlavu. Bolo to veľmi zaujímavé! Ďakujeme krásne všetkým, učenie zážitkom je pre naše deti to naj.

Nuž a na záver, čo nás čaká?

Predškolákov čaká zápis do základnej školy, Veľká noc, Deň otvorených dverí v materskej škole, zápis do materskej školy a veľa, veľa iných aktivít, o ktoré sa s Vami podelíme opäť niekedy nabudúce.

Želáme Vám veľa smiechu,
na Veľkú noc len potechu,
a v pondelok veľký zhon,
dievkam šibačov plný dom.

Pani učiteľky a deti z MŠ

Základná škola – 1. stupeň

Hviezdoslavov Kubín na našej škole – oslava umeleckého slova. Aj tento rok sa na našej škole uskutočnilo školské kolo prestížnej recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín. Ide o jednu z najvýznamnejších súťaží v oblasti umeleckého prednesu poézie a prózy, ktorá má dlhoročnú tradíciu a každoročne podnecuje žiakov k tvorivému a emotívnemu vyjadreniu literárnych diel. Súťaže sa zúčastnili aj žiaci z prvého stupňa. Ich vystúpenia boli dôkazom talentu, ale aj poctivej prípravy a lásky k slovu. Každý zo súťažiacich predviedol jedinečný prednes, ktorý zanechal v obecenstve hl-

boký dojem. Podujatie sa nieslo v príjemnej a inšpiratívnej atmosfére. Hviezdoslavov Kubín opäť ukázal, že umelecký prednes má v školskom prostredí svoje pevné miesto a že mladá generácia má čo povedať – a vie to povedať krásne, pútavo a s citom.

Naši prváci žiaria vo vedomostných súťažiach. Aj tí najmladší žiaci našej školy dokázali, že majú chuť učiť sa, objavovať nové veci a ukázať, čo všetko už vedia. Prváci sa v uplynulých týždňoch aktívne zapojili do dvoch celoslovenských vedomostných súťaží – Všetkovedko a Ypsilon, kde dosiahli vynikajúce výsledky. Všetkovedko preveril všeobecný prehľad detí z rôznych oblastí – slovenského jazyka, matematiky, prírody, či dokonca hudobnej a výtvarnej výchovy. Naši malí súťažiaci sa s otázkami popasovali výborne a mnohí z nich získali titul Všetkovedko. Zároveň sa prváci zapojili aj do súťaže Ypsilon **–** ktorá preverila ich znalosti slovenského jazyka hravou a motivujúcou formou. Tieto súťaže nie sú len o výsledkoch, ale najmä o radosti z objavovania, učenej hravosti a odvahe postaviť sa výzvam. Sme veľmi hrdí na

našich prvákov za ich odhodlanie, odvahu a skvelé výsledky, ktoré dosiahli. Veríme, že podobných úspechov bude v budúcnosti len pribúdať – veď začiatok majú títo malí šikovníci naozaj sľubný!

Prváci s nadšením objavujú svet športu. Na našej škole už od prvého ročníka podporujeme zdravý životný štýl a rozvíjame športového ducha u našich najmladších žiakov. Prváci sú skutočnými nadšencami športu a každú chvíľu, ktorú môžu stráviť v telocvični, využívajú naplno. Medzi najobľúbenejšie aktivity, ktoré si naši prváci obľúbili, patrí prekážková dráha. Deti sa na nej nielen zabavia, ale aj zlepšujú svoju obratnosť, rovnováhu a fyzickú zdatnosť. Prekážková dráha je pre nich výzvou, ktorá rozvíja ich koordináciu a tímového ducha, keď sa podporujú navzájom pri prekonávaní prekážok.
Okrem toho sa veľmi radi stretávajú s výzvou na horolezeckej stene, kde môžu preveriť svoju odvahu a schopnosti. Lezenie na stene im umožňuje zlepšovať svalovú silu, obratnosť a rovnováhu, no predovšetkým im dáva pocit úspechu, keď prelezú na vrchol. Je krásne vidieť ako sa deti tešia z každého malého úspechu a navzájom sa povzbudzujú.
Naša škola sa zapojila do reformy: Inovatívne vyučovanie s CLIL metódou. Naša škola sa zapojila do novej vzdelávacej reformy, ktorá prinášajú moderné prístupy k vyučovaniu. Zavedenie blokového vyučovania umožňuje žiakom venovať sa témam hlbšie v dlhších časových blokoch, čo zvyšuje efektivitu učenia. Zaviedli sme aj CLIL metódu, ktorá umožňuje žiakom častejšie sa vyjadrovať v anglickom jazyk. Tento prístup zlepšuje jazykové zručnosti a umožňuje žiakom efektívnejšie komunikovať v cudzom jazyku v reálnych situáciách. Tieto inovácie zvyšujú motiváciu žiakov a pomáhajú im lepšie pochopiť učivo, čo ich pripravuje na výzvy modernej doby.
Malí záhradníci medzi nami. Učiť sa o prírode nie je len o čítaní z učebníc – najlepšie sa učí priamym zážitkom. Naši žiaci si to vyskúšali v rámci bádateľskej aktivity, pri ktorej si vytvorili vlastné mini záhradky. Každý z nich si zasial šalátik a s veľkým nadšením sleduje, ako rastlinky klíčia, rastú a menia sa každý deň. Deti pozorujú dĺžku klíčenia semien, tvar a smer rastu listov, ktoré sa neraz zvedavo otáčajú za slniečkom. Učia sa, že rastliny potrebujú nielen svetlo, ale aj pravidelnú starostlivosť. Zaznamenávajú si zmeny, porovnávajú rýchlosť rastu a diskutujú o tom, čo by mohlo ovplyvniť výsledky ich malých pokusov. V rámci aktivity sa zároveň oboznamujú s druhmi zelene, základnými pojmami z botaniky a významom rastlín pre náš život. Najdôležitejšie však je, že si pestujú vzťah k prírode, zvedavosť a zodpovednosť. Táto jednoduchá, no veľmi obohacujúca skúsenosť žiakom ukazuje, že aj z malého semienka môže vyrásť veľká radosť – stačí trošku starostlivosti, trpezlivosti a chuť objavovať svet okolo nás.

Cestujeme za poznaním – vlakom po Slovensku. Žiaci našej školy sa pravidelne vydávajú na zaujímavé cesty v rámci krúžku Poznávame Slovensko vlakom. Tento veľmi obľúbený krúžok ponúka deťom možnosť objavovať krásy našej krajiny z pohodlia železničných vagónov a zároveň sa naučiť veľa nového o histórii, prírode i technike.
Naše výlety sa konajú počas sobôt a napriek skorému rannému vstávaniu sa deti zakaždým tešia na nové dobrodružstvo. Doteraz sme spoločne navštívili niekoľko zaujímavých miest – medzi najväčšie zážitky určite patrila návšteva hvezdárne v Kysuckom Novom Meste, kde si žiaci mohli zblízka prezrieť ďalekohľady, pozorovať oblohu a dozvedieť sa fascinujúce fakty o vesmíre.

Ďalším nezabudnuteľným cieľom bol hrad Trenčín, ktorý nás očaril svojou majestátnosťou a bohatou históriou. Prechádzka hradbami, výhľad na rieku Váh a príbehy o rytieroch zanechali v deťoch silný dojem. Každý výlet je pre žiakov nielen dobrodružstvom, ale aj príležitosťou naučiť sa niečo nové hravou a zážitkovou formou. Cestovanie vlakom navyše umocňuje spoločné zážitky a učí deti samostatnosti, spolupráci aj úcte k verejnému

priestoru. Sme radi, že môžeme deťom ukazovať krásy Slovenska takýmto originálnym spôsobom – a už teraz sa tešíme na ďalšie dobrodružstvá, ktoré nás ešte čakajú.

PaedDr. Zuzana Sčensná

Základná škola - 2. stupeň

Šport v škole. Aj v druhej polovici školského roka pokračujeme v úspešnom ťažení na športovom poli. K druhému miestu v okresnom kole vo futsale chlapcov, sme pridali ďalšie pekné úspechy.

V januári nám prišli výsledky olympijského odznaku všestrannosti a až 17 detí získalo zlatý, strieborný alebo bronzový odznak. Osemčlenné družstvo v zložení – Betka, Filip, Linda, Matej, Miška, Sárka, Maťo a Alex sa v apríli zúčastnilo krajského kola v Žiline, kde v konkurencii 43. škôl získali krásne 6. miesto.

Dievčatá – Miška, Saška, Viki a Sárka, ktoré na jeseň zvíťazili v okresnom kole v stolnom tenise a tým si zabezpečili ďalší postup, predviedli svoje umenie nad zelenými stolmi v Čadci. V krajskom kole si vybojovali 6. miesto.

Zúčastnili sme sa súťaží v basketbale, volejbale, gymnastike, vybíjanej. Najviac sa darilo chlapcom vo volejbale a dievčatám vo vybíjanej. Vyhrali sme kvalifikačné skupiny a postúpili do okresného kola.

A keďže školský rok ešte nekončí chystáme sa na súťaže vo futbale mladších žiakov a žiačok, atletické súťaže a obľúbený McDonald Cup a Kinderiádu pre najmladších.

Popri tom sme stihli absolvovať školské športové súťaže, plavecký a lyžiarsky výcvik a pár medzitriednych športových turnajov.

Mgr. Katarína Horňáková

Prírodné vedy. Šikovní žiaci sa zapájajú do súťaží a predmetových olympiád. Víťazi postúpili do okresných kôl (ktoré prebiehajú v tomto období):

Pytagoriáda

5.roč.:1. Matej Ivančík
2. Kristína Kompišová
3. Matej Krajčír

Matematická olympiáda

5.roč. 1. Matej Ivančík,
6.roč **1. Martin Tkáč**

Biologická olympiáda ktg.D- 7.roč.
1. Linda Križková,
2. Michal Ivančík,
3. Barbora Čenková;

ktg.C-8.roč.
1.Artur Živčic,
2. Samuel Čurný,
3.Arianna Mlynarčíková

Čo vieš o hviezdach – **Tobias Oginčuk** získal 2. miesto v okresnom kole a postupuje na krajské kolo do Žiliny.

V celoslovenskej súťaži *Expert geniality show* boli medzi svojimi rovesníkmi medzi najlepšími: Matej Krajčír 5.roč., získal tituly EXPERT-Ako funguje svet, TOP Expert; Lea Vyparinová 5.roč.-EXPERT-Päť jazykov kultúry, TOP Expert; Michal Ivančík 5.roč.-EXPERT-Päť jazykov kultúry.

Finančná gramotnosť. Žiaci 6.a 8.sa zapojili do programu JA Slovensko „Podnikanie hrou“. V rámci projektu sa oboznámili s viacerými témami – financie, podnikanie, výroba, reklama. Skladanie pera si vyskúšali ako prácu jednotlivca v kusovej výrobe - každý pracovník skladal celé pero. Aj v hromadnej výrobe na „linke“ kde robili len jeden pracovný úkon. Vyrobené perá prešli kontrolou kvality. Odmenou žiakom bolo pero a diplom z projektu.

Mgr. Janka Dúbravcová

Knižná šifra. V mesiaci marec, pri príležitosti mesiaca kníh, prebiehala školská súťaž Knižná šifra, ktorá priniesla množstvo zábavy a napätia. Do súťaže sa zapojili žiaci 2. stupňa, ktorí sa s veľkou snahou pustili do odhaľovania tajomstiev ukrytých v knižných šifrách. Úlohy boli náročné, ale zanietení žiaci ukázali, že vedia výborne spolupracovať a hľadať súvislosti.

Náučná prednáška v mestskej knižnici. Čo skrýva vesmír ? Ako funguje planéta Zem? O trhaní kontinentov, dinosauroch, najväčších prírodných katastrofách a ešte oveľa viac informácií prezradil prítomným žiakom 5. ročníka paleontológ Mgr. Dušan Valent, ktorý sa zameriava na popularizáciu prírodných vied, archeológie a kritického myslenia. Stretnutie sa uskutočnilo v priestoroch knižnice mesta Liptovský Mikuláš. Žiaci aktívne odpovedali na otázky vedca a voľne vyjadrovali svoje predstavy.

Čitateľský maratón – Čítajme si... 2025. Každoročne sa s vervou a nadšením naši žiaci zapájajú do projektu na podporu čítania. Navštevovali sme rôzne knižnice a tento rok sme si podujatie zrealizovali v priestoroch školskej knižnice.

Divadelné predstavenia. Za divadelnými predstaveniami radi vycestúvame a tiež ich s radosťou a búrlivým potleskom vítame v priestoroch našej milej školy.

Divadelné predstavenie – *Reparát z povinného čítania*. Žiaci 7. a 9. ročníka vycestovali za kultúrou do mesta Liptovský Mikuláš. Trojica profesionálnych hercov z Túlavého divadla im sprostredkovala celý obsah povinného čítania v divadelnej komédii *Reparát z povinného čítania*. Na doskách, ktoré znamenajú svet hrali, spievali, rapovali, veršovali, varili, hrali hokej, chatovali, ale predovšetkým hľadali prekvapivé pointy a skvelý humor, aby publikum zoznámili s tým najdôležitejším zo slovenskej literárnej klasiky.

Divadelné predstavenie - *Nebojsa* zavítalo do našej školskej telocvične. Príbeh, v ktorom mali rodičia kedysi – kdesi jedného syna, ktorý sa nebál, a tak sa vybral do sveta. Či sa na svojej ceste naučil báť, kto všetko sa mu priplietol do cesty a či v tom ďaleko svete okrem strachu aj lásku stretol, to všetko sa dozvedeli žiaci I. a II. stupňa počas vystúpenia dvoch protagonistov predstavenia, ktoré bolo spracované na motívy rozprávky Pavla Dobšinského.

Recitačné súťaže. Žiaci sa s obľubou zapájajú do jednotlivých kôl recitačných súťaží ako sú HVIEZDOSLAVOV KUBÍN alebo ŠALIANSKY MAŤKO a tým vzorne reprezentujú základnú školu na verejnosti.

Mgr. Katarína Budayová

Školský Klub Detí

Návšteva zverolekárky. Dňa 22.1.2025 k nám do ŠKD zavítala pani veterinárka MVDr. Erika Belianska so svojimi psíkmi - border kóliou Brickou a čivavou Čivi. Porozprávala nám veľa zaujímavostí o psoch, o ktorých sme netušili. Vedeli ste napríklad, že medzi psíkmi sú tiež ľaváci a praváci? Alebo že psíky sa vedia naučiť viac ako 100 povelov? To sme si mali možnosť vyskúšať sami. Stačí k tomu len trochu trpezlivosti a chutná odmena. Na záver nám Erika so psíkmi predviedla dogdancing so psíkmi - zatancovali nám na pesničky a predviedli nám triky, ktoré sa naučili.

Divadelné predstavenie „Normenov svet“. Do ŠKD zavítalo divadelné predstavenie s filmovou projekciou pre deti, s názvom „Normenov svet". Normen je obyčajný pes, ktorý žije v lese. Má svojich zvieracích kamarátov, zajačicu Bubinu a vlka Trafa. Dej sa odohráva vo svete snov, kam sa dostáva každé malé dieťa. Divadlo sa všetkým veľmi páčilo, na chvíľu sme sa všetci ocitli v ríši snov.

Veľkonočné tvorivé dielne. Blížia sa sviatky jari a my sme v školskom klube privítali pani Kvetku Čániovú, ktorá nám prišla ukázať techniku zdobenia vajíčok voskovkami. Priniesli sme si vyfúknuté vajíčka a pracovali sme podľa pokynov. Zistili sme, že pri zdobení treba preukázať svoju trpezlivosť, kreatívnosť a aj zručnosť. Práca nás tak zaujala, že sme vajíčka s deťmi zdobili ešte niekoľko dní.

Marec mesiac knihy. Marec sa už odpradávna spája nielen s príchodom jari, obdobia, kedy sa príroda opäť prebúdza k životu a kvitne v plnej svojej kráse, ale aj s neutíchajúcim zdrojom vedomostí a informácií, s knihami. Tak sme sa aj my v ŠKD zapojili do čitateľského maratónu, ČÍTAJME SI 2025 pod záštitou Linky Detskej istoty. Veľa sme čítali a v spolupráci s predškolákmi, chodili žiaci čítať deťom rozprávky aj do škôlky.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Veľký piatok

Veľkonočný týždeň pokračuje Veľkým piatkom – dňom spomienky na utrpenie, ukrižovanie a smrť Ježiša Krista. V rímskokatolíckych chrámoch sa na Veľký piatok neslúži svätá omša, oltáre sú bez chrámového rúcha. Evanjelici považujú tento deň za najvýznamnejší sviatok, pretože Syn Boží dokončil dielo vykúpenia sveta. Veľký piatok je zároveň časom prísneho pôstu, rozjímania, modlitieb, pašií a očistných obradov. Podľa ľudových tradícií sa tento deň zakazovalo hýbať zemou, pretože sa verilo, že ešte spí – táto obyčaj má korene v starých kultoch uctievania zeme. Ľudia verili, že zem je zjari ťarchavá – mnohí sa jej klaňali a bozkávali ju s nádejou, že sila zeme prejde takýmto dotykom i do človeka. Mnohé ženy dodnes na Veľký piatok stierajú z jarných lúk rosu. Na Veľký piatok sa vzťahuje aj prísny zákaz pitia alkoholu. Gazda, ktorý by to porušil, by bol údajne v lete stále smädný a hrozilo by mu, že ho uštipne had. Veľký piatok uznáva ako sviatok pracovného pokoja takmer 40 štátov.

Veľkonočný pondelok

Veľkonočný pondelok je čas oblievačky a šibačky. Z vŕbových prútov sa totiž vraj sviežosť a pružnosť prenáša šibaním na ženy a dievčatá – inde šibačku nepoznajú a pondelok je opäť časom hojnosti vody. V niektorých častiach Slovenska sa oblievačka začína už skoro ráno, na svitaní – a v domoch čaká návštevníkov popri pohostení odmena – maľované vajíčko.

Veľká noc je nielen oslavou zmŕtvychvstania Ježiša Krista, ale i oslavou príchodu jari. Sú to akty súvisiace s odchodom zimy a s vítaním jari ako životodarného ročného obdobia. Na území Slovenska sa lúčili so zimou na Smrtnú nedeľu vynášaním Moreny, ktorú znázorňovala figúra dievčaťa vyrobená zo slamy. Zapálenú ju hádzali do potoka. S vítaním jari – príchodom Vesny – súviseli aj ďalšie kultové obrady, ktoré mali zabezpečiť dobrú úrodu v nasledujúcom období. V tomto čase sa napríklad čistili príbytky či zhotovoval sa nový odev.

Jubilanti

apríl

pani Eva Beťková	70 rokov
pán Ivan Floch	75 rokov

Máj

pán Jozef Čenka	70 rokov
pani Dana Janovčíková	70 rokov
pán Ľudevít Beťko	75 rokov

august

pani Margita Habarková	85 rokov
pán Ján Bátory	75 rokov
pani Oľga Herichová	75 rokov
pán Ing. Michal Gálik	70 rokov

Predišli nás do večnosti

Keď vám smútok
za mnou zavrie srdce,
pomyslite na to pekné,
čo sme prežili,
a ja vám položím
úsmev na pery.

V hlbokom zármutku oznamujeme,
že nás dňa 29.3.2025 v 80. roku života opustil
pán Ľudovít Herich.
Posledná rozlúčka so zosnulým sa uskutočnila v kultúrnom dome v Uhorskej Vsi.
Smútiaca rodina vyslovuje slová poďakovania za všetky prejavy sústrasti, kvetinové dary i účasť na poslednej rozlúčke.

PRE DETI

Vymaľujte obrázky s veľkonočnou tematikou a naučte sa vinše.

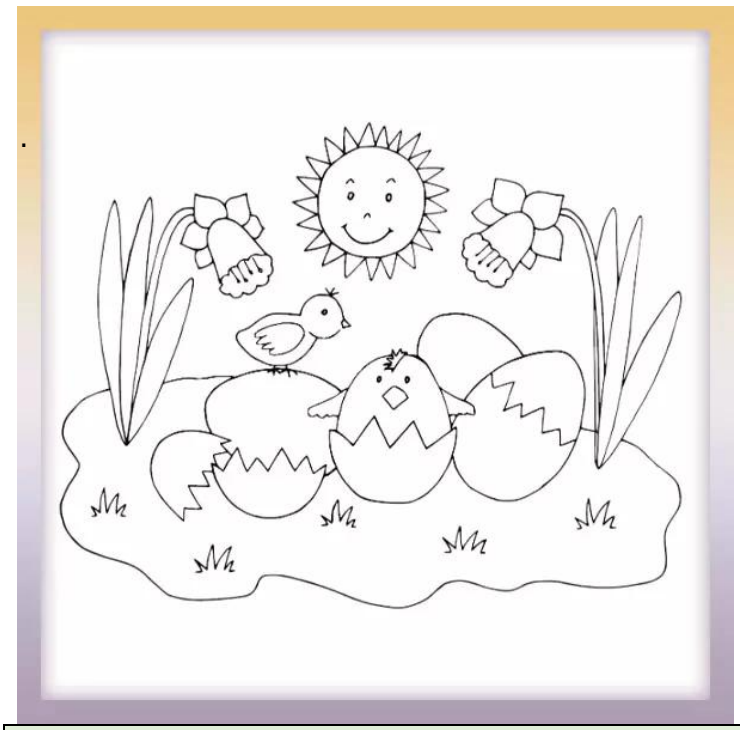

Veľkonočné vinše a riekanky pre malých kupačov

Malý zajko čupí v tráve, sleduje, ako sa jar budí práve.
Všetko živé sa raduje, na Veľkú noc sa hotuje. Privítajme sviatky jari, nech sa všetkým dobre darí.

Uplietol som korbáčik, taký pekný nemá nik.
Ten korbáčik pohladká všetky pekné dievčatká. Keď dostanem vajíčko, vyšibem vás máličko.

Maľované vajíčko, sladký božtek na líčko!
K tomu zdravia, šťastia prajem, koláčikom rád to zajem. Veselú Veľkú noc želám vám veľmi a moc.

Malé žlté kuriatka slávia sviatok jari, veľkonočným šibačom nech sa u vás darí.
Nech je u vás veselo, plný stôl vždy majte a vajíčka z čokolády chlapcom rozdávajte.

ŠPORT V OBCI

Zimná prestávka ubehla ako voda v nezamrznutej Štiavnici, keďže zima bola slabá a futbaloví fanúšikovia sa môžu tešiť na zápasy svojho obľúbeného klubu. Hráči ani funkcionári počas zimy nehibernovali ako medvede, ale pomáhali s organizáciou stolnotenisového turnaja, trénovali v domácich podmienkach na multifunkčnom ihrisku a v sále kultúrneho domu a posilňovali súpisky našich tímov (najmä A - mužstva).
Funkcionárom sa podarilo káder A-mužstva doplniť o 5 hráčov a veríme, že problémy s nedostatkom hráčov na zápasy sa rozšírením súpisky nebudú opakovať a s príchodom nových hráčov sa dostaví aj lepšia hra pretavená v zisk bodov a lepšie postavenie v tabuľke.

Stolnotenisový turnaj O pohár starostu obce

Futbaloví funkcionári nezaháľali ani počas vianočných sviatkov a pripravili v spolupráci s predstaviteľmi obce ďalší ročník stolnotenisového turnaja.
Výsledky
Kategória mládež: 1.miesto Miroslav Halahija
2. miesto Matej Hreha
3. miesto Marko Multáň

Kategória ženy: 1. miesto Nela Pačanová
2. miesto Jana Sopková
3. miesto Ema Murínová

Kategória muži: 1. miesto Juraj Lehotský
2. miesto Vladimír Bátory
3. miesto Marek Šimovček

Kategória veteráni 1. miesto Miroslav Kráľ
2. miesto Ján Hlavaj
3. miesto Slávko Hreha

Priebežná tabuľka
9. ligy LFZ Muži

Klub		Z	V	R	P	Skóre	B
1	FK Liptovské Vlachy	11	11	0	0	61:8	33
2	OŠK Svätý Kríž	11	6	3	2	37:21	21
3	TJ Liptov Vavrišovo	11	6	1	4	24:23	19
4	TJ Gôtovany	11	5	1	5	31:30	16
5	OŠK Jamník	11	4	2	5	35:51	14
6	TJ Ďumbier Uhorská Ves	11	3	2	6	27:25	11
7	TJ Liptovský Ondrej	11	2	2	7	28:29	8
8	TJ Valaská Dubová	11	1	1	9	17:73	4

Vážení občania, príspevky do spravodaja môžete priniesť na OcÚ alebo poslať emailom na adresu starosta@uhorskaves.sk do 6.7.2025, kedy bude uzávierka ďalšieho čísla.
Redakčná rada: Vladimír Multáň, Mgr. Daša Tkáčová
SPRAVODAJ obce Uhorská Ves vydáva obec Uhorská Ves. Vychádza štvrťročne. Registračné číslo: OÚ Lipt. Mikuláš 04/99. Redakcia nezodpovedá za obsahovú, gramatickú úpravu dodaných príspevkov. Uvedené príspevky nemusia byť názormi vydavateľa Spravodaja.
Spravodaj je zverejnený aj na webovej stránke obce.